

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Feria tertia Penthecostes. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

vilia. tum quia vana. tum quz nociva. In
de est qz psalmista horraf dicens. Qui dili
gitis dñm odite malū. Exponit Innocē.
id est diaboluꝝ vel quodlibet peccatū. Et
apłus ad Roma. xij. Odietes malū. Dul
tum ergo hō debz timere ne recedat a gra
tia xpi. sine qua veniunt sibi omia mala. si
cut cū ea veniūt omia bona vt dicit Sap.
vij. Et certe valde fatuus est hō qui nō at
tendit opa sua dū sunt in gratia dei facta.
Nam tūc sunt valde honesta cōtra vilita
tem. Cū Prover. vlti. Laudent eū in por
tis opera eius. i. laudabile ostendāt. z Ro
ma. xij. Induamur arma lucis. Scōa qz
tunc sunt valde breuia Eccl. vi. In ope il
lius exiguū laborabis. z cito. edes de gene
rationibz illius. Tertia qz tunc sunt valde
vtilia. qz sunt opa nostre salutis. vt dicitur
Philip. ij. Nos ergo fratres simus grati
de gratia q̄ modo lucet nobis tpe grē. faci
entes nobis opa lucis. vt tandē mercedeꝝ
recipiamus in luce eterna. Quam nobis
concedat zc.

Feria tertia Penthecostes. I.
Sermo LXXIX.

Qui non intrat

Quer ostium in ouile ouū hic
fur est z latro. q̄ autē intrat
p ostiūz pastor est ouū. huic ostiarius ape
rit. Job. x. Sicut dicit Ambro. in quodaz
sermone. Omnia habem⁹ in xpo z omia in
ueniemus. Si grauaris iniquitate. iusticia
est. Si vulnera curare desideras. medic⁹
est. Si febrilibz estuas. fons ē. Si indiges
auxilio. vrus est. Si mortē times. vita est.
Si tenebras fugis. lux est. Si celū deside
ras. vita est. Si gr̄is alimentū. cibus est.
Nec Ambro. Et q̄bus v̄bis patet multi
plex nri redēptoris erga nos pietas q̄ om
nibz omnia fac⁹ est. Cū q̄a hoibus celū vs
qz ad suū aduentū clausum erat. om̄esqz
errauerūt sicut oues errātes. vt dicitur in
ps. x. i. Pe. ij. z defecerāt lassati in via ini
quitatis z pditionis. ita vt nō possent por
tam z ostiū ingredi paradisi. carētes intro
ductore tanq̄ cecī errātes in plateis Tre
no. iij. Ideoqz xps veniens in mundū no
bis factus ē via salutis Job. xij. Ego suz
via. nec solū via q̄ ducit nos ad regnū. sed
etiā factus ē ostiū regni. q̄ intrat ad regnū.
nec solū ostium sed etiā pastore se fecit ouī

um q̄ introducit oues z ante illas vadit p
oz. s. ascendēdo i celū. Insup dignat⁹ zoz
dinare p̄ssimū ostiariū spiritū sc̄m. q̄ om
nibz p ostiū. hoc ē. p fidem xpi intrātibz ape
rit benigniter. De quibz om̄ibz loq̄tur pre
sens euāgelii. Qui nō intrat zc. In quibz
verbis tria pponunt fm tres status trium
psonarū. Primo nanqz describit implicite
pditio mali pastoris cū dicit. Qui non in
trat p ostium in ouile ouū. Scōo descri
bitur pditio boni pastoris. ibi. Qui autē in
trat p ostium. Tercio describit pditio ouū
um respectu quaz tales bon⁹ z malus pa
stor dicunt. cū subiungit. Quile ouis. Et
pastor ē ouū zc.

Primo q̄ primo describi
tur implicite cōdi
tio mali pastoris. Sed licet pus describi
tur pditio mali q̄ boni pastoris. pus tñ di
cendū est de bono pastore. scōo de malo. eo
qz naturaliter prius ē bonū q̄ malū et ppe
z dignitate. Cōditio igit boni pastoris de
scribitur. Cū dicit primo qz intrat p ostiū.
Scōo q̄a ostiarius ei aperit. Et quis est
iste pastor melior q̄ xps. q̄ fm Greg. pascit
nos quos condidit. Nos enī sumus oues
pascue eius q̄ intrauit p ostiū. i. p. testimo
niū sacre scripture omnīū pphetaz in ecce
siā. nō temeritate. p̄ria aut vsurpara ambi
tione sed dei pris pditione. Cū Act. x.
Huic omnes pphete testimonii p̄bent.
Ipe etiā nō assumpsit sibi honore. sed vo
catus ē a deo tanq̄ aaron Deo. v. Cū de
se dicit ps. ij. Ego autē rex pditiorū sum ab
eo scz deo p̄re. Huic ergo ostiarius. i. sp̄i
tus sanct⁹ aperuit portas iusticie q̄s ingre
sus ē xps. Circa qd sciendūz qz xps merito
dicit pastor. qz pascit suos. Iuxta illud ps.
Dñs regit me z nihil mihi deerit. Alia ita
haber fm Innocen. q̄rtū. Dñs pascit me.
Pascit autē quadruplici cibo. quo nihil ē
melius. z ideo nō solū meretur dici pastor
bonus. sed etiā optimus. Pr̄m⁹ cibus est
sacramentalis scz corpis xpi Job. vi. Caro
mea vere ē cibus. Sed q̄s pascit isto cibo
dicit in ps. Edent paupes z saturabunt.
Paupes dico spiritu. i. humiles z non in
flati Mathei. v. Secundus cibus ē do
ctrinalis. Hieremie. iij. Dabo vobis pasto
res iuxta cor meum et pascunt vos sc̄m
tia et doctrina. Tertius cibus est gratie cer
nal. Mathei. v. Bz q̄ esurūt z sitūt iusticia

Feria tertia penthe.

Quart? cibo est glorie eternalis **Luc. xxi.**
Ego dispono vob sic disposuit michi p̄r vt
edatis & bibatis sup mensam meam in re/
gno meo. Quis ergo dubitabit nisi infa/
nus de pastu & cibo ranti pastoris. q̄ sic af/
suenter & multipliciter et ita p̄ciose pascit
suos. Unde bene dicit in **Ps. xxiij.** Domi/
nus pascit me & nihil michi deerit. **Glo.** In
nocen. scz in via p̄nti. Propter qd̄ domin?
Mat. vi. dicit illos modice fidei q̄ sub ei?
cura existentes solliciti sunt qd̄ comedant
aut bibat. Et reuera modica fides est fm̄
Raban. q̄ nec de minimis certa est. cuius/
modi est past? & cibo human? **Uñ Augus.**
Pascit prementre se. & nō pascet sequentē
se q̄. nō. Et bñ dicit q̄ nihil deerit homi
sub isto pastore. nā non solum pascit cibis
vberrimis. **Intra illud Ezech. xxxij.** In
pascuis vberrimis pascā eas sed etiaz po/
rat aqua refectiois. p̄pter qd̄ **Ps.** clamat
hec duo confitendo dices. In loco pascue
ibi me collocavit. Et seq̄tur. **Sup** aquam
refectiois educavit me. Bene dicit refecti
onis. qz rps aquā baptismi nobis misrat
que nos reficit & reformar & sariat. Refor/
mar similitudinē dei in homie quā diabo/
lus deformauerat p̄ p̄ccm̄. **Uñ dicit omi/
bus rps.** Lauamini & mudi estote. **Isaie. i.**
Glosa. Lauamini aq̄ baptismi **Zach. xij.**
Erit fons patens domui dauid in abluti/
onē peccator. Reficit etiā. i. sariat bapris/
mus. qz in baptismo dat sp̄s sc̄tus qui re/
plet & sariat. **Quāt datur sp̄s sc̄tus in ba/
pismo habet **Mat. iij.** Ipse baptizabit
vos in spiritu sc̄to. **Quātē sp̄s sc̄tus re/
plet. habet **Actu. ij.** Repleti sunt om̄s sp̄i
ritu sc̄to. De hac duplici refectioe habet
Actu. ij. vbi petrus dicit. Penitentia agite
& baptizet vnusq̄s vrm̄ in noīe dñi nr̄i ie/
su xpi in remissione peccator. & accipietis
donū sp̄s sc̄tus in remissione p̄ccōrū. **Su/
per hac q̄ aq̄ educavit nos rps sicut pue/
rū nutrimento fidei. q̄ recepto paulatiz alia
sacramēta recipim? que nutriūt aīam. Sz
mirū est qz nos male reficimur tot & tantis
cibis istius pastoris & p̄tinue existētes sup
aquā refectiois. vñ sumus siles vaccis fe/
tis q̄ eribant de flumie q̄ in pastu paludis
vireta carpebat **Sen. xij.** Sc̄do rps ē pa/
stor qz introducit oues p̄ ostiū p̄ qd̄ solus
intravit. **(B)** Sunt autē septē porte seu
decē ostia p̄ que qlibet iust? debet intrare******

supnam hierusalē. q̄ significat p̄ septē por/
tas ciuitatis hierlm̄. De q̄bus **Heemie. iij.**
Prima porta fuit gregis. Hec est cōuersio
p̄ccōrū p̄ quā fm̄ **Innocē. greg. dñi** disper/
sus reducit ad ouile dñi. **Ps.** Introite por/
tas eius in p̄fessione. i. **Pe. ij.** Eratis sicut
oues errātes. sed p̄uerli estis ad pastore. et
eadē porta dicta fuit p̄batia piscina. **Se/
cūda** porta dicta fuit porta pisciū. Hec est
porta mortificationis carnis amaritudo. in
qua viget aīa sicut piscis in aq̄ maris. & ea/
dem porta dicta ē porta dauid. q̄ interpreta/
tur manu fortis. **Tertia** porta fuit porta ve/
tus. q̄ dicta ē etiā iudiciaria p̄ quā significa/
tur p̄emptus mudi & egressus a mudo. q̄
habet duplicē vetustate q̄ cognoscit ab illo
qui cognoscit mundū **Haum. iij.** Qui vide/
rit te resiliet a te. **Quarta** est porta vallis. p̄
quā intelligunt defectus terrenorum. **Et**
hec porta dicit **Hyon. i.** vallis pietatis vel
porta iofaphat. i. domini iudiciū. q̄a de so/
lis opibus pietatis fiet iudiciū. **Mat.**
xxv. Quinta porta est sterquilini. p̄ quam
significat humilitas ex p̄sideratione p̄rie
fragilitatis. **Sexta** porta est porta fontis.
p̄ quā significatur cōpunctio deuote orati/
onis. q̄ debet p̄cedere ex duobz fontibus
scz p̄ritionis & caritatis. **Per** has portas
dñs nr̄ introducit suas oues in supnā hie/
rusalem. **Unde** christus est bonus pastor
quia educit. deducit & adducit. **Educit** de
egyptio. **deducit** p̄ desertū. **adducit** ad ter/
ram p̄missionis. **Primū** fit p̄ fidem. sc̄m̄
p̄ caritate. **Tertiū** p̄ spem. **Et** nō soluz edu/
cit deducit & adducit. sed etiaz ducit circū/
ducit et introducit. **Isti** modi habent hic
in euangelio in parte. reliqui alibi. **Dicit**
enim hic qz cū emittit oues ante eas vadit.
postea ingredient oues & egredient & sic de
alijs. **Videam?** ergo breuiter de his. **Pri/
mo** ergo christus educit a culpa **Sapie. x.**
Educit illuz a delicto suo. **Sec̄do** ab amo/
re. **p̄rio** **Sapie. x.** **Educit** illum de limo
terre. **Tertio** de mala consuetudine inoli/
ta p̄ peccatuz **Dichee. vj.** **Educit** te de ter/
ra egypti. de domo seruitutis liberaui te.
Sicut enim egyptij violenter faciebant fi/
lios israel seruire sibi. sic p̄suerdo. **Quar/
to** educit ad difficultate bñ opandi. **ps.** **Edu/
cit** me in latitudine **Actu. xij.** **Petr?** narra/
bat quō educit eū dñs de carcere. **Quinto**
de sui custodia ad exercitiū spiritual' plij.

f. Paralip. xj. Tu eras q̄ ducebas ⁊ reducebas israel. **f. ad plium.** **Sermo** ab actiua vita ad contemplatiua. **Ezech. xxxvij.** Facta e sup me manus dñi. ⁊ educit me in spū dñi. **Septimo** educit a statu meriti ad p̄miū. **Dichee. vij.** Educet me in lucez ⁊ videbo iusticia eius. **Octauo** educit anias de corpore. **Sap. iij.** Placita erat illi ania illius. **pp̄erea** p̄perauit illā educere de medio iniquitatu. **Item** ducit x̄ps p̄mo viatorē p̄ viam mandator. **Prover. iij.** Ducā te p̄ semitas eq̄ratis. **Ite** deducit de bono in meli⁹ pficientes. **Et** hoc mult⁹ modis. q̄a ad ducit p̄ viam timoris ad inferiora. scz oñdendo penas inferni. p̄ viam spei ad superiora. scz oñdendo p̄mia regni. **Sap. xvj.** Tu domine ducis ad portas mortis et reducis. **Sec̄do** deducit ad hūilitatē p̄ p̄riā suū p̄ diiudicationē. **Job. iij.** Deducā eos in vallem iosaphat. ⁊ discerabo cū eis. **Valis** significat humilitatē. iosaphat iudiciū significat. **Tertio** deducit p̄ operū moderationē. **Sap. ix.** Deducet me in opib⁹ meis sobrie. **Quarto** deducit p̄ intentionis rectitudinē. **Sap. x.** Iustū deducit dñs p̄ vias rectas. **Ite** circūducit infirmos q̄si p̄ viam planā ⁊ magis tutā. **Pro. xij.** Nō educit dñs p̄lm p̄ viā terre philistinor q̄ viciua est. ne forte peniteret si vidisset aduersū se bella cōfurgere ⁊ reuerteret in egyptuz. sed circūducit p̄ viam deserti que est iuxta mare rubruz. **Et Deut. xxxij.** Circūducit eum ⁊ docuit ⁊ custodit q̄si pupillā oculi sui. **Item** x̄ps adducit ad viā rectā vocando p̄ gr̄am inspirationis ⁊ signū boni exempli. **Isa. xlvij.** Vocauit eū ⁊ adduxit eū ⁊ directā est viā eius. **Et** hic dicit in euāgelio. **Cum** emisert oves ante eas vadit. s. p̄ ostensionē boni exempli. **Ite** introducit primo ad videndū suggestiones maloz vt caueantur. **Ezech. iij.** Introduxit me p̄ ostiū domus dei. qd̄ respiciebat ad aquilones. ⁊ ecce ibi sedebant mulieres plangētes ad omnem. i. amasū veneris. **Sec̄do** ad videndū ortū gr̄e in penitentib⁹. **Ezech. xj.** Eleuauit me spūs ⁊ introduxit me ad portam domus dñi orientālē que respicit solis ortum. **Tertio** in seruens desiderii caritatis. **Lant. i.** Introduxit me rex in cellā vinaria. **Quarto** in patriā. **Hiere. iij.** Introduxit me vos in syon. **Tertio** x̄ps est bonus pastor q̄a defendit oves ab insultib⁹ inimico

rū. **Ps. xxvj.** Dñs p̄tector vite mee. q̄ t̄repidabo. q. d. **f. m.** Innocen. a nullo. **Et** p̄tector esse sensus. a quo boie vel a q̄ re. **Unde** sensus est q̄ quē dñs p̄texit nec boiem nec aliud timere p̄t. **Prover. xxxij.** Fugit impius nemine p̄sequente. iustus autē quasi leo absq̄ timore erit. vñ bene dicit. a quo t̄repidabo. q. d. neq̄ timebo intus in corde neq̄ t̄repidabo exterius in corpore. **Bene. xv.** Ego p̄tector tuus sum. **Eccl. xxxij.** P̄tector potentie firmamentū v̄tutis. **Qui** habet talem p̄tectorē a quo t̄repidabit. certe a nullo. **Eccl. xxxij.** Qui timet dñm nō t̄repidabit. **Hoc** ē qd̄ saluator de se dicit. **Patet** q̄s dedisti mibi nō pdidi ex eis quēq̄. **Joh. xvij.** P̄texit autē x̄ps a trib⁹ inimicis scz a mundo q̄si a lupo. **Barth. t. lxx.** ego mitto vos in medio lupoz. **A carne** tanq̄ ab v̄ro. **Tren. iij.** Ursus insidiās facit mibi. **A diabolo** tanq̄ a leone. **Isa. y.** Circū q̄rens quē deuoret q̄si leo rugiens. **Lupus** est animal rapacissimū. ⁊ significat tyrānos mūdi rapientes paupes x̄pi. **Vñ Joh. x.** Lupus rapit et dispergit oves. **Ursus** est animal diligēs mel. ⁊ significat carnales delecratiōes. **Joh. xx.** Lū dulce fuerit in ore eius malū abscondit illud sub lingua sua. **Leo** est animal supbus. et significat diabolu. q̄ est rex sup omēs filios supbie. **Aliter** p̄t̄ intelligi ista animalia insidiaria homini. **De** q̄bus d̄r. **Amos. v.** Quis si fugiat vir a facie leonis ⁊ occurrat ei v̄sus et ingrediat̄ domū ⁊ innit̄ manu sup parietē et mordeat eum coluber. **Per** leonem **f. m.** Innocen. intelligitur tyrannica p̄secutio. quia supbus est ⁊ ferox. **Per** v̄sum q̄ v̄sus mus est capite ⁊ durissima pelle tegit. significatur heretici qui infirmitatē carnis ⁊ mentis infidelitatem pariuñt ⁊ duri et in corrigibiles. **Prover. xviij.** Leo rugiens ⁊ v̄sus esuriens princeps impius sup populū paupem. **Per** colubzū mordentē in domo. domesticus inimic⁹ intelligitur scilicet falsus frater. **Ab** istis omib⁹ p̄tegit et defendit suos christus dando sacri parientie. **Unde** pet̄. **Ps.** Esto mibi in d̄cam p̄tectorē ⁊ in locuz refugij. **Et** bene pet̄ non solū p̄tectionis auxiliū sed enas refugij suffragium. **Domo** enī p̄tegitur in bello. sed refugijū habet in castrum vel in currim vbi iam non pugnat. sed lassus de pugna reficitur ⁊ quiescit. **S̄l̄t̄ f. m.** Innocen.

Feria tertia penthecostes

sup. ps. xxx. Dñs nos protegit i pugna cū
in actina vita laborantes corroborat vt ie
iunio z oratione z operibz misericōie om̄e ge/
nus demoniorū z nobis effugem? **Mat.**
xxij. Hoc gen? demoniorū nō efficitur nisi
p orationē z ieiuniū. **Et Thobie. xij.** Bo/
na est oratio cū elemosina z ieiunio. q̄niaz
elemosina a morte liberat. z ipsa est q̄ pur/
gat peccata. Dom? aut̄ refugū est dom? vi/
ro iusto in contēplatione. vbi non pugnat
sed solatione dei reficiat̄ et secur? quiescit
post laborē. De isto castro refugū habetur
Prover. xvij. Turris fortissima nomē do/
mini. ad ipam currit iust? z exaltabit. Dñs
est fortitudo resistētibz in bello. **Iaco. iij.**
Resistite diabolo z fugiet a vobis. Sed ē
refugū lassioz fugientibz. **Mat. xi.** Veni
te ad me om̄es q̄ laboratis. **Ps.** Dñs fir/
mamentū meū z refugū meū. **Et iterū idē**
Ps. Dñs fortitudo plebis sue. **Cōtra er**
go istos om̄es inimicos armat nos aplus
dicens ad Thi. ij. Sobrie z pie z iuste vi/
uam? **Sobrie cōtra carnē. iuste z tra mū**
dū. pie contra diabolū.

Dixi secūdo q̄ in verbis po
sitis describitur
mali pastoris cōditio. cū dicit. Qui nō in/
trat p ostiū in ouile ouīū sed ascendit aliū de
bicur ē latro. Circa qd scādūz q̄ pastor
malus scz prelat? tam spūalis qz secularis
cognoscit a multis. **Et primo ab ingressu**
in prelacionē. Debet enī ingredi iuste z san
cte tanqz aaron vocatus a dño Debre. v.
Talis fuit Salomon q̄ de se ait Sap. ix.
Tu aut̄ elegisti me regē p̄lo tuo z iudicem
filiorū tuorū z filiarū tuarū. q. d. fm Rober
tū Dolgor. Nō me ingessi p̄ presumptionē
nec me intrusi p̄ violentiaz occupationem.
Et q̄ auctoritate infor̄mat̄ princeps z q̄ li
bet prelat? circa statū suū q̄ tuor cōsidera
re. videlicet q̄ non sit immissus p̄ intrusio
nem. q̄ nō sit remissus p̄ dissimulationē. q̄
nō sit neglector. culpārū. q̄ nō sit acceptor
personarū. Primo ergo p̄sideret prelat? vel
princeps q̄ nō sit immissus p̄ intrusione sed
vt vere possit dicere verbuz predictū. Tu
me elegisti. z vt possit dicere illō ps. Ego
aut̄ constituit? sum rex ab eo sup syon mon
tem sanctū et p̄dicans preceptū ei? Et no
tanter dicit primo. ego scz alijs p̄stantior.
fm Imocen. Sicut dicit de Saul q̄n de
buit constitui rex. j. Reg. ix. Non est vir de

filijs israel melior illo. **Secōdo dicit dicitur**
id est cōmuni cōsensu statutus ab eo. s. deo
vt etiā in illo cōsensu. p̄pter deū z inspirati/
onē sanctispirīt? z ueniant nō p̄ violentiā.
sicut **Dzias** qui voluit sibi vsurpare sacer
dotium z pcussus est lepra. ū. **Paralip. xx.**
vi. **Et sicut Alchimus** q̄ in cōgregato exer
citu venit in hierusalē. z mortuus ē in testa
tus. i. **Dacha. ix.** Item nec p̄ sanguinē si/
cut **Abimalech**. de q̄ **Judicum. ix.** dicit. q̄
fratres matris ei? abierūt de eis ad om̄es
viros sichten z inclinauerūt cor eorūz post
Abimalech dicētes. frater n̄r est. Itēz nec
p̄ ineprum seruitiū. vt legit in **Iosepho. q̄**
postqz romani essent adepti sacerdotium.
vendiderūt illud. **Et dico notāter ineptū**
seruitiū. Nā pro honesto seruitio licite dat
ur beneficiū. Un̄ notat Archidi. j. q. j. Or
dinationes. X̄ eps potest dare p̄bendam
p̄ remuneratione seruciū. ita vt ly p̄ notet
non causam finalē sed excitatiua. i. non de
bet eā dare finaliter vt eū remuneret bene
ficio tali p̄ seruitio. Sed qz excitatur tali
seruicio ad dandū tali p̄sone tanqz valenti
z idonee. ideo dat beneficiū. Unde obseq̄
um nō debet esse causa finalis sed excitati
ua. Sed diceret. Sic pecunia p̄t dari
epo vt sit causa excitatiua. R̄deo fm Ar
chidi. vbi sup. X̄ tale obsequiū non debet
esse causa excitatiua ad dandū sed ad co
gnoscendū merita p̄stantis obsequiū. qui
bus cognitū danda ē p̄benda p̄ ipis nō
p̄ ipso seruitio. Unde dicit quidā. Curie p̄
latozū p̄batorie sunt clericoz. Si autē da
retur pecunia p̄ hoc non p̄baref fidelitas
aut aliquod meritum honestum. Dec ille.
Contra om̄es modos illicitos sup̄dictos
dicit in Canone. vij. q. j. Moyses amicus
dei fuit cui facie ad facie locutus ē de? po
tuit itaqz successores p̄ncipatus sui filios
facere. z posteris p̄riam relinquere digni
tatem. sed extraneus de alia tribu elegit ie
sus. i. Josue vt scirem? p̄ncipatus in po
pulos non sanguini deferendū esse sed vi
te. Ar nunc cernim? plurimos hāc rem be
neficio habere vt nō querāt eos in ecclesia
colūnas erigere quos plus agnoscat eccle
sie. p̄desse. sed q̄s vel ipi amant vel quozuz
sunt obsequio delinūt. vel p̄ q̄bus quispiā
maiorū rogauerit. z vt deteriora taceam q̄
vt clerici fierent munerib? impetrāt. Dec
Diero. vbi glosa dicit. q̄ consuevit dici q̄

Pro honesto seruitio
datur beneficiū

Feria tertia penthecostes

mo dicit mercenari⁹ Joh. x. xliij. di. sit re/
tor. et habet in pastorali Greg. ca. xv. q. a. p/
pria lucra et non aiaz qrit. viij. q. i. Sunt q
dam. Decimo qrtro dr fur et latro. vt hic in
euangelio. Primo qz aliunde ascendit ad
omne xpi. Seco mactat et pdit boies ma/
lo exemplo. Tertio qz furatur aias deo et
porcat et adducit diabolo. Sed qd accidit
furi. certe capis suspensio. et latroni capis
decollatio. ita malo plato puerterur dolor
eius in caput ei⁹. et in vertice ipsius iniquitas
eius descendit. Ps. viij. Ubi fm Innoc.
qriti notatur pena danationis mali plati.
qz puerterur dolor ei⁹ in caput ei⁹. s. si ma/
le pest. et in vertice ipsi⁹ iniquitas ei⁹ descendet
Prelat⁹ eni caput et vertex est ecclie. et ob
hoc non solum p suis fed. p peccatis alioz pu/
nierur. **Un Hum. xxv.** Fornicat⁹ est ppls.
et iratus dñs dixit ad moysen. Tolle cun/
ctos pncipes ppli et suspende eos ad solem
Un bene dicit. In vertice ipsi⁹ iniquitas ei⁹
descendet. qz tunc mali plati q modo sunt
sup alios in honoribz. tunc erunt infimi in
cruciatibz. **Un Dze. x.** Congregabunt su/
per eos ppli. Ecce q infimi crut qn corripit
entur et punient. ppter duas iniquitates suas
Duas eni iniquitates hz malus platus pro/
pter qs puniet. pna scz qua gessit. et subdi/
tor scz qua no correxit. Et hic modus da/
natiois eoz habet a dño. dicite **Isa. xxij.**
Uade et dic ad sobna ppositu templi. Ec/
ce dñs asportari te faciet sicut asportatur
gallus gallinacius scz pedes sursum et ca/
put deorsum. fm illud **Isa. xliij.** Veruntu
ad inferna detraberz in pñdũ lacu. **Hie/
ro.** Unde incipit pctm inde suppliciu. q su/
erunt pmi in ppls pñmi punient in penis.
Un Sap. vi. dicat. Potentes potent tor/
menta patient. Attendite g paupes pasto/
res difficultate status vri. et nolite pcpita
re ad fastigiũ platonis ppter tantũ piculũ
Quia vos peste ptingat no peste sed pdesse
studeatis. et tantum de secundo. **CE**
Dixi tertio q in verbis premis/
sis describit condi/
tio omũ respectu qru tales bon⁹ et malus
pastor dicunt. Circa qd sciendũ q fideles
xpiani dicunt oues. **Iuxta illud Ps. xliij.**
Dedisti nos tanq oues escar in gentibus
Sunt aut proprietates ouis in his versibz.
qz ponit Innocen. qritus sup **Ps. p̄dicto.**
Feta bidens dormit vestita lupum timet

imbres. **Carne iuuat pelle vellere lacte su/
mo.** Lermi humũ balans edit herbas ho/
stia velox. **Pastorẽ sequitur in grege sola do/
let.** Ruminat innocuo cornu pede vertice
duro **Tonsa tacet maculat morbida peste
gregem.** Primo igit ouis e feta. i. fructuo/
sa. **Ps. Dues eoz fetose Isa. xl.** Fetas ipse
portabit. Sic fideles sũt fructuosi p opa
pietatis. **Seco dr bidens.** qz duos habet
dentes incisivos qbz carpit herbã. et pascit
in hortis. vbi magna antalia non pnt pa/
sci. Sed fidelis debet hre duo. scz mundi/
ciam pscie et humilitate cordis. vireta qui/
bus pascie est sacra scriptura q paruulos
pascit et phos dimittit inanes **Math. xi.**
Abcondisti hec a sapiẽtibz. Tertio dor/
mit vestita. Hoc specialr intelligit ad lras
de religiosis q in vestibz dormiũt. **Heemie
iij.** Ego et fratres mei no deponem⁹ vesti/
menta nra. Quarto lupũ timet infernales.
Joh. x. Lupus rapit et. Quinto fugit im/
bres. i. pscie remotiones **Prover. xix.**
et **xxij.** Tecta iugie pñillãtia litigiosa mu/
lier. i. pscia mala. Sexto carne iuuat. quia
carnalia pñidia paupibz xpi ministrãt **Job
xxij.** Quis det de carnibz ei⁹ vt saturemur
Septimo pelle iuuat. i. carnis inaceratio
ne sue pñunt alijs. **Ps. Extendẽs celum si/
cut pellem. i. boiem sanctũ.** Octauo iuuat
vellere. i. exteriorẽ pñersatione **Job. xxxi.**
De vellereibz ouũ meaz calefact⁹ est paup⁹
Hono iuuat lacte. i. pñolatione **Sancti. iij.**
**Del et lac sub lingua tua. Iuuat etiam si/
mo. i. increpatõe **Eccã. xxij.** De stercore bo/
um lapidatus est piger. Decimo cernit hu/
mum. Ecce hũilitas **Lu. xxij.** Nec aude/
bat oculos ad celũ lenare. Bene cernebat
humũ **Abraam q dixit **Gen. xvij.** Loquar
ad dñm cuz sim puluis. Undecimo balat
no vlulat vt lupus q respicit celũ et sitit san/
guinem et carnes **Math. xxvi.** Loqũa tua
manifestũ te facit. Duodecimo edit herbas
id est auctoritates sc̄pturẽ spũaliter intelli/
git. **Tredecimo fuit in lege hostia.** ita fide/
les mactant sua corpa in pceptoz observa/
tione. **Ps. Estimati sum⁹ sicut oues occisi
onis.** Decimo qrtro e velox **Eccã. xxxij.** No/
ra surgendi no te trices. i. no tardes. et eius/
dem. v. Non tardes pñerti ad dñm. Deci/
mo qnto pastorẽ sequit **Joh. x.** Sequunt⁹
me et ego vitã eternã do eis. Decimosexto
libenter e in grege **Actu. ij.** Erãt oes parit⁹****

in eodem loco. i. in unitate caritatis. Decimo septimo sola dolet. propter illud **Eccles. iij.** Ue soli qz si ceciderit non habet subleuantem se. Ideo **Lu. x. dicit.** Disce dominus binos et binos. Decimo octavo ruminat ofones et pater noster **Deut. xij.** Sus qui diuidit ringu lam non ruminat imunda erit. Decimonono innocuo cornu quia nulli nocet per tyrannides. **Barth. ij.** Remine cocutiatis. Vicesimo pede duro ad sustinendas psecutiones **Dier. xij.** Nunquid offendant pedes vestri ad locum caliginosum. Vicesimo primo. vertice duro ad sustinenda obprobria **Ezech. ij.** De di faciem et frontem tuam duriorē frontibus eorum. Vicesimo secundo. Tonsa tacet. sicut christus. **Isa. liij.** Coram tonde se obmutescet. quod fit cum per palibus non litigat iniuste. Vicesimo tertio. moribida inficit gregem **Ecc. xij.** Qui tangit picem coinquinabitur ab ea. Et hec de bonis omnibus. Sunt autem alie oues male scilicet homines peccatores qui comparant animalibus muris et insipientibus. **Ps. Lxxviii.** Comparatus est iumentis insipientibus. Sicut enim iumenta inclinatur se ad terrena. sic peccatores ad terrena desideria. **Ps. Oculos suos statuerunt declinare in terram.** Secundo quia tantum que carnis sunt querunt. **Phil. ij.** Quorum deus venter est. **Rom. vij.** Qui secundum carnem viuunt que carnis sunt sapient. Tertio quia vni alium indifferere imperit **Ezech. xxxij.** Lateribus et humeris vestris impingebatis et cornibus vestris ventilabatis omnia infirma pecora donec dispergerent foras. Comparatur autem peccatorum diuersis animalibus. propter diuersa peccata. Assimilatur enim porcum per detractionem. Porcus enim stercoza comedit. sic detractores peccata aliorum et turpitudines. **Ps. Sepulchrum patens est guttur eorum.** Secundo comparatur equo per luxuriam. **Dier. v.** In domo meretricis luxuriabant equi amatores in feminas. Tertio asino per stoliditatem et pigritiam. Quarto boui per sollicitudinem temporalium. quia quotidie terram versant sicut boues. **Job. j.** Boues arabarum et asine pascebantur iuxta eos. Quinto vitulo per caltriamargiam. **Dier. l.** Effusi estis sicut vitulus super herbam. Item symee per curiosam conuersationem. **Rom. xij.** Nolite conformari huic seculo. Sexto leoni per incosideratam audaciam. **Prover. vlti.** Leo fortissimus animalium. ad nullius pauebit occursum. Octavo vrsu per crudelitatem. **Treno. iij.** Vrsus insidias facit est mihi. Nono pardus per varietatem. **Dier. xij.**

Nunquid potest et hiops mutare pelle suam. aut pardus varietatem suam. Decimo vulpi per dolositate. **Barth. ix.** Culpes foueas habent. Iste sunt oues infernales et animalia gregis infernalis que mors finaliter depascet. **Ps. xlvij.** Sicut oues in inferno positi sunt. mors depascet eos. **Mal.** pastor diabolus et mors. mala pascua ignis perpetuus. Nos igitur tantum periculum arcedentes sumus oues pascue dei per gratiam ut mereamur duci ad pascua glorie eterne. Quam nobis prestare dignetur pastor bonus ipse dominus etc.

Feria tertia Penthecostes. II.
Sermo LXXX.

Ego sum ostium

Joh. i. Sicut dicit Aug. in lib. de vera religione ca. xxi. Sicut homo de paradiso expulsus est ut veniret ab eternis ad temporalia. a copiosis ad egena. a firmitate ad infirma. **Itaqz secundum eum ca. xxiij.** ibidem facta est homini habundantia laboriosa. et si dicitur potest copiosa egestas. Ista autem omnia puenerunt homini ex clausura paradisi et celestis regni. Ad quod quidem regnum licet homo desiderasset puenire. eo quod secundum Boetium. de consolatione. Omnes homines natura liter ad vitam finem beatitudinis nituntur puenire. Tamen quia prohibente deo et exigente peccato humano nullus poterat istud mereri ex debito aut merito. eo quod non sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam. **Roma. viij.** Ideoque necessarius fuit calac tantus ductor et portulanus qui humanus genitus potenti stute perduceret ad regnum celorum. et si non ex iusticia tantum ex misericordia. Iste autem ductor et ostiarus est spiritus sanctus in quo est summa benignitas sancta et iusta. ut dicit Augustinus. gusti. li. j. super Beati ad Iram. Qui quidem secundum eum non ex indigentia sed ex beneficentia venit ens ut amor in opera sua facit est eis ianua paradisi. ita vobis se veraciter dicere possit verbum positum. Ego sum ostium. ubi supra. **Obmissa curiositate diuisionis thematis pntis breuiter ad utilitatem christifidelium duo hic tangunt de spiritu sancto qui dicit ostium. Nam ostium habet duplex officium. videlicet excludere seu prohibere malos et includere bonos. Ideo de his duobus est practicandum per pntis. Tertium quia dignus officium et principale ostium est includere bonos et excludere**

Feria tertia penthecostes

malos. ideo primo spūsanctus describitur
vt benignus amator et pseruator bonorū
et iustorū. cum dicit. Ego sum ostiū scz ape
riendo talibz regnum celozū. Secūdo descri
bitur vt expulsoz et p̄hibitoz reproboz. cū
dicit ibidem. Ego sum ostiū scz excluden
do malos a premio beatoz. **A** Quidē
mus igit de p̄mo quō spūsanctus est beni
gnus amator et pseruator bonorū et iustoz
nullum signū amoris maius esse potest in
ter amicos et dilectos nisi benignus respe
ctus et gratiosa munera. Sic est de spiritu
sancto q̄ benigne respiciat humiles amicos
suos. Iuxta illud Sap. iij. Respectus illi
us in electos illi. Et Isa. vlti. Ad quē re
spiciam nisi ad humile. non solū autē respi
cit benigniter sed etiaz donat eos gratiose
et copiose. eo q̄ ab ip̄o est omne datum opti
mū et omne donū p̄fectum. **Iaco. j.** Pro q̄
sciendū q̄ spūsanctus donat suos dilectos
amatores sepe donis quibz donis ip̄i me
reantur puenire ad premiū regni celestis.
ita vt verū sit q̄ mediantibz donis p̄dictis
spūsanctus sit velut ostiū paradisi omni
bus suis electis. Sunt autē sepe dona
spūsancti. de quibz Isa. xj. dicit. Spiritus
sapientie et intellectus. cōsiliū. fortitudinis. sci
entia pietatis et timoris. que dona sunt q̄ si
sepe ostia paradisi. Verū quia timor est
iniciū sapientie. vt dicit in Ps. Ideo de ip̄o
tanq̄ de principali ostio est dicendū. De q̄
tria sunt videnda. Primo qd sit. scō q̄lis
sit. tertio q̄ntus sit. De p̄mo dicit Aug. Q
timor nō est aliud nisi fuga mali. De secun
do qualis sit dicit beatus Thomas Q̄ ser
sunt species eius scz naturalis. mūdānus
humanus. seruilis. initialis et finalis. Natu
ralis est q̄n homo timet mortē et omne noci
uum nature. Iste timor non est meritorius
nec demeritorius. quia nō subest anie arbi
trio. Hoc timore x̄ps timuit mortē. **Dat.**
Eccl. j. Et dicit naturalis nō a natura insti
tura sed destituta. q̄a est pena p̄ccō p̄mo
rum parentū inflicta. Iste est cū spūsancto
sed nō a spiritu scō. Scōs timor mūda
nus q̄n scz aliq̄s nimis timet de rebz suis
transitorijs mūdānis et tpalibz. Et nascit
et nimio amore rerū tpaliū. Iste timore
peccauerunt iudei in x̄pm. occidendo euz
ne p̄derent locū et gentē. **Joh. ij.** Iste nec a
spiritu nec cū spiritu scō. Tertio timor
est humanus q̄ nascitur ex nimio amore p̄

sentis vite. De quo **Dat. x.** Nolite time
re eos q̄ occidunt corpus. Iste q̄nq̄ ē mor
talis. quādo scz quis potius committeret
peccatū mortale q̄ amitteret vitam suam.
Talis fuit in petro q̄ negauit x̄pm ne per
deret corpus. q̄nq̄ venialis. vt cum potius
quis faceret veniale q̄ p̄mitteret se occide
re. Iste nec est a spiritu. nec cū spiritu scō.
quia gratiā spūsancti secum nō cōparitur.
nec a spiritu scō datur sicut nec mūdānus.
Quartus timor seruilis quo scz q̄s timet
peccare. p̄ter iehennā principaliter. tamē
habet voluntatē peccandi si peccatūz pos
set trāsire impunitū. et quantū in se est vel
let iusticiā dei n̄ esse vt posset p̄petrare cul
pam. De quo dicit **Aplūs Roma. viij.** Nō
enim accepistis spiritū seruitutis iterū in
timore. Et licet iste timor sit donum spiri
tus sancti. non tamē cum spūscō. sicut au
roza est a sole non tamē est cum sole. **Ue**
runtamen p̄parat locum spiritu scō sicut
sera filo. et ratione huius est bonus. s̄z rōe
p̄mi malus. Iste est a spūsancto. s̄z nō cū. **Ps.**
Quintus est initialis. De quo in **Ps.** Initi
um sapientie timor dñi. Iste timor duo fa
cit. Timet enim puniri et timet a deo sepa
rari. sed principaliter a deo separari. Iste
licet timeat malū incurrere. tamen plus ti
met deum p̄dere. et ita quodāmodo incipit
amare. et sic introducit caritatem. Iste est a
spiritu scō et cū spiritu scō. **fm Tho.**
Sextus filialis. Nam sicut filius an om
nia timet offensam patris. etiā si pater nō
intenderet eum p̄cutere. Sic homo iustus
non peccat etiā si nihil mali sibi sciret ex
eo accidere. Unde ip̄ie timet offendere de
um. etiā si p̄ter peccatū nō separaret ab
eo. et hoc differt ab initiali. quia ille timet
separari. iste vero t̄m offendere. Unde ini
tialis est imp̄ectorum. sed filialis p̄fectoz.
Isti ambo sunt a spiritu scō et cum spiri
tus scō. Est etiam alius timor qui erit in
patria scz reuerentie. De q̄ dicit in **Ps.** Ti
mor domini sanctus p̄manet in seculū secu
li. Reuerentia vero est refilicio cōsiderata
magnitudine dei in ip̄ia paruitate. De ter
tio quātus est iste timor. i. cuius et quante
utilitatis. Sciendūz q̄ cōparat tribz. Pri
mo ostiario custodienti ingressum. Secūdo
iusticiario punienti maleficiū. Tertio spe
culatoz et uigilanti exercitiū. De primo pa
ter quomō timor custodit ostiū cordis ne

veniat inimicus tenendo baculū vel gladiū. penitētie videlicet pene eterne. Dicit enī peccatori volenti peccare. Timere euz q̄ potest occidere corpus. ⁊ potestare habet animam mittere in iebennam. De sc̄do quō punit vt iusticiarius patet. Nā sicut iusticiarius ponit in loco eminenti furcas vel suspendiū p̄ter metū transeuntius. Sic timor nititur semp crucifigere ⁊ suspendere a delectationibz seculi corpus hoīs tanq̄ latronis. **Ps.** Confige timore tuo carnes meas. De tertio q̄mō euigilat sicut speculator patet. Nam sicut speculator tempe belli nō sinit homies dormire denunciando pericula. Sic timor dñi tempe butus vite mortalis semp hoīem monere non cessat. Juxta illud **Prover. xxv.** Beatus homo q̄ semper ē pauidus. Et notāter dicit semp. q̄ bonus hō tam in malis timet ne in ea incidat. tam i bonis. q̄ nescit an sine deo grata. Juxta illud **Eccl̄. ix.** Nescit homo an odio v̄ amore sit dignus. Un̄ **Job ix.** dicit. Verebar om̄ia opera mea sciens quia nō parces delinq̄nti. Et sicut speculator tempe guerre maxime mādat custodire portas ciuitatis. Sic timor portas sensuum q̄si ibi sit totū periculū. Unde **Hier. dicit. ix.** Porta inrauit p̄ fenestras nostras. **¶** Sequitur de sc̄do dono. scilicet pietatis. q̄ consistit in tribus. scz in cultu dei in veneratione sacre scripture ⁊ in honore proximi. Requirit ergo pietas vt dei maiestātē veneremur ⁊ p̄ficemur. Requirit sc̄do vt credamus sb̄is sacre scripture firmiter. ⁊ custodiam⁹ ea solite ⁊ fidelit̄ dispensem⁹ ea. Requirit tertio vt reueremur seniores. cōformemur eq̄libz ⁊ subueniamus inferioribz. Tria autē homo p̄sequitur p̄ pietatē. Primo decentē cōuersationem. Sc̄do prudentē negociationem. Tertio habundantē remunerationē. De p̄mo patet. Nā vir pius benedict⁹ a deo. placet p̄ p̄mo. et vacat a malo. A deo benedict⁹ p̄ gratie spiritualis infusionē. placet proximo p̄ iustā cōuersationē. vacat a malo p̄ internā deuotionē. De sc̄do quō prudenter negociat⁹ patet. q̄ de sordibz aliorū lauat. de malis melioratur. de paup̄tate ditatur. de infirmitate sanatur. de onere alleuiat. Vere bene mercatur qui deo tribuit sumplū vt recipiat centuplū **Luce. vi.** Date et dabitur vobis. Et sequitur. mensurā bonaz

confertam ⁊ coagitatā dabunt in sinu⁹ vestri. Et **Matth. xix.** dicit. centuplū accipietis ⁊. Nam p̄ calice aque frigide recipit celū **Matth. i.** Unde **Aug⁹.** Prebe rectū accipe celū. Et ideo de⁹ potest dicere homini illud **Os. ij.** Circūuenit me in negociatione sua effraim. De tertio quō remunerat habundāter. Pro quo sciendū q̄ due virtutes venient ad iudiciū que recipiunt solariū copiosum. scz caritas ⁊ misericōdia. Caritas ei aliena bona facit sua. Juxta illud. Particeps ego sum omnīū timentium te. Misericōdia seu pietas sua facit aliorū. **ii. Cor. iij. j.** Sicut fuistis socij passionū sic ⁊ solationū. Decent est let in istoz mercatorū vt sint socij in damnoz lucro. Quis autē potest cogitare aut dubitare q̄ntē cōsolationes in istoz dabunt vni pio homini p̄ vno obulo quē aliqui dedit in vsum vniuersitatis centū pauperum. Sic patet de his q̄ contribuūt p̄ hospitali. Sequitur de tertio dono scz scientie. Cuius ac⁹ est docere. recte cōuersari in medio nationis pauue ⁊ peruerse. Tria vero ad hoc requirunt vt aliquis bene cōuerferur. Primū est vt habeat rationes quibz se defendat ab impugnantibus fidem suā. Sc̄dū est q̄ malo absteinat. Tertū est q̄ bene ⁊ prudētē bona temporalia administret. Itē p̄ istud donū sicut ne sub specie boni malus lateat. Itē p̄ hoc donū scit homo quid sit a quo sit ⁊ ad quid sit. Differt autē scientia a prudentia. q̄ prudentia p̄cedit ex principijs iuris naturalis. sed scientia ex principijs fidei. Unde eius acrus est circa electionē boni ⁊ dimissionem mali. Sequitur de quarto dono scz fortitudinis. Est autē fortitudo firmitas cōtra molestias. Unde cōparatur triplici generi scz fornaci que aurū probat. radice que lignū portat. ⁊ lorice que ictum portat. De p̄mo patet. Nā sicut fornax facit aurum decorū. sic fortitudo hominē reddit honestū **Prover. xxxj.** Fortitudo ⁊ decor indumentū eius. De secundo patet. Nā sicut radix portat pond⁹ arboris. frondes. fructus. folia. sic virtus fortitudinis sustentat om̄ia merita ⁊ opa nostra. Un̄ **Josue. j.** Lofortrare ⁊ esto robustus. De tertio patet. Nā fortitudo sicut lorica p̄tegat ab ictibz diaboli carnis ⁊ mūdi. Sicut patet de **Barbara Karberina Dozothea Dargarcba** ⁊ alijs que

Feria tertia penthecostes

In fragili secu deuicerunt hostes. Unde. j. Bacha. iij. dicit. De celo fortitudo e. **S**equitur de quinto dono scz consilij. Differt aut consilium a prudentia. qa consiliu ondit utruq aliquid sit agendu. prudentia uero quo sine z qbus medijs uel circumstantijs adhibitis. quo tpe z qliter aliquid sit agendum. Unde consiliuz ut est donu no est aliud nisi prudens uel exercitata in medio contemplatiuorum z actiuozu bonoz deliberatio de operibus arduis siue mereamur ab ea siue non. Et sicut ad scientia ptinget eligere bonu et reprobare malu. sic ad consilium ptinget cauere pericula q sunt in hoc consilio. Sicut aut donum scientie habet regere pietate. ita donu consilij habet regere fortitudinē. Differt aut scientia a consilio. qa consiliuz est circa arduu z difficile. scientia uero circa bonum z malu. Sequit de sexto dono intellectus. Circa quod sciendu q donum prudentie z consilij differt a dono intellectus z sapientie. qa consiliu z prudentia ad actiuaz ptingent uitam. z sunt de actiuis. Intellectus z scientia ptingent ad contemplatiua. Un intellectus est cognitio speculatiua. z qsi per uisum qua cognoscim deum in coparatione ad creaturas. Sapientia uero e cognitio dei absoluta z qsi p gustum. Un sapientia dicit delectatione quandā supra cognitione intellectus. de utroq dicit in Ps. Gustate z uidete. unde uidere ptinget ad intellectum. gustare ad sapientiaz. qa qd intellectus accute inuenit hoc sapientia mature disponit. Ualeat aut intellectus ad tria. qa per ipm cognoscim supiora equalia z inferiora. Supiora iuxta illud Roma. j. Inuisibilia dei p ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. sempiterna quoq ei virtus z diuinitas. Equalia iuxta illud Eca. xxxj. Ex teipso intellige que sunt primi. Nam in frigore siti nuditate debeo intelligere alteri miseriam. Ps. Beatus q intelligit sup egenum z pauperē. Inferiora etiaz cognoscimus que sunt infra nos. scz aiām z corpus nostru. Un intellectus est sicut oculi dirigens affectu in omni motu interiori. qa animā informat z trāquillat. corpus aut quietat. libet uero arbitriū stabilitat z pferuat. Un de eo dicit. Intellectus bono omibus facientibus eū. qa nō faciens qd intellectus et scientia dicitur. non meret dici hō sed bestia. Juxta illud. Homo cū in honore esset nō

intellectu. coparat est iumentis insipientibus z. Sequitur de ultimo dono sapie. Est aut sapientia donuz dei q dulcediem gustam. vñ sapia dicit qsi cū sapore uirtutu sapida scientia. Circa qd sciendu. Sapia habet triplicem effectū. Est aut donū splendidissimū sapidissimū z pfundissimū. Primo splēdidissimū supra solē z stellas. qa sol solum ondit nobis ea q sunt supra nos z infra celum. Sapia autē ondit omnia uidelicet infernū ut timeam. mūdū ut contemnam. celum ut appetam. deū ut laudemus. Unde Sap. viij. dr. Sapia est speciosior sole z sup omnē dispositionem stellarum. Secūdo est donū sapidissimū ad instar mellis. imo supra mel Eca. xxxij. Spiritus meus sup mel dulcis. Et sicut post gustū mellis nō sapit uinū. ita post p̄sideratiōem diuinorū uilescunt temporalia. Grego. Gustato spiritu desipit omis caro. Tertio est donū pfundissimū ad instar maris. imo pfundior oī mari. qa nullū habet pfundum. p̄terea dicitur Roma. xj. Altitudo diuitiarū sapie z scientie dei. Istud donū ideo dicit donuz qa nunq p studiū acq̄ritur nisi p inspiratiōem habeat. Ideo dicit Jaco. j. Si q̄s indiget sapia postulet eam a deo. Nec ergo dona quisq̄s habuerit. sibi ostiū celi patibit. z tantū de primo.

Dixi secūdo q spiritus sanctus describit ut expulsoz reproboz excludēdo malos a premio beatoz. z hoc in eodē q dicit ostium. Nā ostiū est arcere malos a p̄sortio bonoz. p̄ter hēni facta ē clausura ostiū ut arceantur stulti a sapientibus. improbi a p̄bis. inhonesti ab honestis. nullus autē est stultior improbiōz aut inhonestior p̄ctōre. z p̄sertim peccāte in sp̄m̄ sc̄m̄. eo q̄ talis est blasphemus. ut dr Bath. xij. Pro q̄ sciendū q̄ licet om̄es p̄ctōres merentur excludi a p̄sortio beatoz. ut dr Apoca. vlti. Foras canes z uenefici. tū peccātes in sp̄m̄ sc̄m̄ specialit̄ merentur excludi. Un nota s̄m̄ Lyrā sup Bath. xij. ca. z Horā ibidē. sex sunt peccata in sp̄m̄ sc̄m̄. scz desperatio. p̄sumptio. obstinatio. finalis impenitētia. inuidētia fraterne grē. z impugnatō ueritat̄ agnitiō. Que p̄ctā dicunt ad tantū grauiā q̄ appellānt irremissibilia. saluatore teste. Omne p̄ctm̄ z blasphemā remittet hominib. Qui autē peccat in sp̄m̄ sc̄m̄ nec hic neci futuro.

remittet ei. Pro q̄ lati⁹ intelligendo scien-
dū est q̄ tripliciter hoies peccāt. Quidam
ex infirmitate. isti peccāt cōtra p̄m. Qui-
dam ex ignorātia. isti cōtra filiū. Quidā ex
malicia. isti cōtra sp̄m sanctuz. Prima duo
sunt remissibilia. tertius vero nō. Ille pec-
cat ex infirmitate q̄n̄ p̄pter impetū passiōis
vel illate vel innate iudiciū ratiōis obzuit.
Ille peccat ex ignorātia q̄n̄ ignoratur ali-
quid eorū quoz sciētia retraxisset a pecca-
to. Ille peccat ex malicia q̄n̄ ex certa deli-
beratione sine temptatiōe vincēte p̄pter se
placet peccatū. Sed di. quō istud peccatū
est irremissibile. et q̄ q̄dū homo est in hac
vita potest p̄sequi veniā peccōrum. cum sit
adhuc viator in via ⁊ nōdū in termino vie.
Ex hoc eni videt p̄ntia esse frustra v̄l insuf-
ficiens remediū peccōrum. Rūdeo q̄ nō di-
citur ideo irremissibile q̄ deus nō possit il-
lud remittere. nec sic q̄ ē impossibile ad re-
mitrendū. q̄a sic p̄ctm̄ solius diaboli est ir-
remissibile. Sed dicat irremissibile q̄ntuz
ad peccōez indispōsitū q̄ nō est paratus in
aliquo suscipere remissionem et. cū sit priuar⁹
om̄i facilitate ⁊ dispositiōe ad remissionem
susceptiendā. Tū peccatū tale tollit omnez
rationē excusatiōis. ⁊ ponit rebellionē vo-
luntatis ad deū vocantē. v̄n̄ raliū p̄uersio
est q̄si miraculosa et ex gr̄a. Primo p̄ abie-
ctionē misericōdie. sicut peccant desperati qui
nolūt p̄fidere de misericōdia sicut Layn. Se-
cundo p̄ abiectionē timorē dei ⁊ eius iusti-
cie. Sic peccāt p̄sumptuosi nō timētes de-
um. Tertio p̄ abiectionē veritatē cognite.
Sic peccant veritatē impugnatōez qui
scienter viā veritatē repellūt. Quarto p̄ ab-
iectionē diuine gr̄e alicui collate. Sic pec-
cant inuidi fratere gr̄e. Et nō accipit hic
inuidia p̄p̄ aliq̄s inuidet fratri vel singu-
lari p̄sone. sed q̄n̄ in eo est tanta malicia q̄
displicet sibi de gratiā dei crescēte in mun-
do. Quinto p̄ abiectionē turpitudinis cō-
misse. Sic peccant finaliter unpenitentes
q̄ nolunt habere displicentiā. imo si deus
daret eis gratiā penitēdi nollent penitere.
tanta ē in eis malicia. Sexto p̄ radicatio-
nem in peccō q̄n̄ firmat. p̄positū oīno in pec-
cato. ⁊ sic obstinatio. Et bis p̄z vnde d̄r
peccatū in spiritū sanctuz irremissibile. q̄a
videlicet obuiat directe principio. p̄ quo d̄
fit remissio peccatoruz. Ista enim sex que
abijcit a se peccator sunt principia cōuersi-

onis ad deū. q̄bus repulsis non est via ad
cōuersionem. Unde dicit hoc peccatū ex
malicia. q̄a homo scit ⁊ potest resistere sed
ex certa malicia eligit peccare ⁊c.

De sancta Trinitate.
Sermo LXXXI.
Quod scimus lo-
quimur Job. iij. ca. Quāuis hu-
mane nature cōditio ad cogno-
scendū deum naturaliter sit inclinata. q̄n̄
q̄s secretoz multū sit auida. eo nimirū q̄a
p̄gnitiōe ⁊ fruitione ip̄i⁹ tota sua beatitudo
cōsistit. tam fm̄ p̄ficam inuestigatiōez
q̄ fm̄ sanctoz patrū determinationez. Et
ob hoc nō immerito ad cognitionē dei na-
turali appetitu stimulat ⁊ cogit p̄cedere ve-
hēs qualis aut q̄ntus sit ille q̄ snū est prin-
cipium ⁊ finis sua beatitudo ⁊ eterna felici-
tas cōtemplatur ⁊ cognoscat. Verū q̄ in-
firmitate cōditōis sue p̄pedita multiplici-
ter retrahit. idcirco ab huiusmodi cogno-
tione diuersimode abstrahit ⁊ impeditur.
Quo fit vt mai⁹ sit periculū circa h̄mōi in-
quisitionē q̄s lucrū. Nec immerito. q̄a serua-
tozes maiestatis. q̄nto plus se circa eam oc-
cupant. tanto plus opprimunt a gl̄a. Pro-
uerb. xxx. Propter q̄d p̄prietatē ineffabilis
trinitatis piculosum ē describere p̄terita
ex tribz causis. Primo p̄pter altitudinē my-
sterij. sc̄o p̄pter magnitudinē piculi. tertio
p̄pter penuriā q̄bi ⁊ ebetudinē intellectus.
De altitudine mysterij exclamat ap̄s Ro-
ma. xj. D̄ altitudo diuinitatē sapie ⁊ scie dei.
Unde Aug⁹. j. de trinitate vocat eā excē-
lentissimā rem. Voluit eni deus secretum
istud sibi ip̄i t̄m seruare Isa. xliij. Secretum
meū mihi. secretū meū mihi. Tū cum
posuerit de⁹ tenebras latibulū suum. Ps̄.
Et sūma sapiā q̄ deus est abscondita est ab
oculis omnīū viuētū. vt dicit Job. xxxij.
non immerito nō est q̄ nouit sensus d̄i Ro-
xi. Solus eni ip̄e se t̄m p̄fecere nouit cuius
scientie cōparatiōe om̄is scia hūana d̄ ip̄o
imp̄fecta est. Sic mḡr in. j. lib. Iniaruz dist.
xxxv. ca. j. De magnitudine piculi dicit Au-
gu. Nullibi laboriosius q̄rit et piculosus
erratur. Inq̄r mḡr in. j. li. Iniaruz dist. cap. j.
De penuria q̄bi ⁊ ebetudine intellecte d̄u-
mani dicit Aug. li. viij. de ciuita. ca. xij. Ex-
cedit sup̄euentia diuinitatē yfipari eloquia